

Standerhejsning Ben Hur 6 JAN 2019

Tak for ordet – Det var faktisk Anette Sundby, der ringede (i øvrigt et til lykke til Anette med fødselsdagen i dag) og spurgte om jeg ville være årets taler – jeg spurgte til emnet – det bestemmer du selv – du har oplevet så meget, her i blandt været udsendt flere gange til krigszoner.

De næste dage overvejede jeg længe mulighederne. Nu hvor man ikke længere er på arbejdsmarkedet – stoppede faktisk som generallæge i forsvaret i 2013 og som klinikchef på Rigshospitalet i 2017 - så tænker man jo lidt over, hvad som har fyldt rigtig meget i ens tilværelse.

Det er jo rigtigt som Anette sagde - det internationale står stærkt. Her ikke mindst bagsiden af medaljen af Danmarks såkaldte aktivistiske udenrigspolitik. Primært i Afghanistan og Irak – nemlig de mange dræbte og fysisk og psykisk skadede danske soldater efter denne indsats. Jeg var jo ansvarlig for deres sundhedsfaglige behandling i missionsområderne. Herhjemme var det en opgave, som lå hos det civile sundhedsvæsen. Men jeg har hele tiden følt, at jeg havde et naturligt og moralsk ansvar for, at den bedst mulige behandling og efterfølgende rehabilitering blev iværksat. Det kommer så absolut til at få en plads i det følgende, men det overordnede emne bliver alligevel et andet.

Samlet som vi er i en idrætsforening – og sågar til Standerhejsning – vil jeg søge at sætte fokus på emnet: **IDRÆTTENS VÆSEN I DAG** – dels baseret på egne oplevelser og dels på de politiske signaler, der kommer fra idrættens organisationer og fra samfundet generelt.

Hermed vil jeg forsøge at finde svar på spørgsmålet, om forventningerne til idrætten generelt har ændret sig gennem de seneste år.

Kan vi finde hjælp til et svar – når vi ser tilbage på idrætsåret 2018 – ja måske?

Der har jo været mange højdepunkter, og flere af de fornemme topidrætspræstationer blev jo hædret ved sportsgallaen i går i Herning.

Jeg vil rette fokus mod én særlig prisuddeling, nemlig Kulturministerens idrætspris – det blev offentliggjort den 10. december 2018, at denne pris skulle gå til Karl Vilhelm Nielsen. Hvem er så det?

Karl Vilhelm har i 44 år siddet i bestyrelsen for Dansk Handikap-Idrætsforbund nu Parasport Danmark, heraf 38 år som formand frem til 2017.

Han fik prisen for denne kæmpe indsats for handicapidrætten.

Det skete i konkurrence med 12 andre nominerede, heri blandt superstjerner som Caroline Wozniacki og den flerdobbelte verdensmester i orienteringsløb Maja Alm. Jeg vil dog også her fremhæve 2 andre nominerede. For det første vores eget forbund, Dansk Atletik Forbund, som var nomineret for sin indsats for en fair idrætskultur samt uddannelse og dannelse af de yngste atleter. Og for det andet, det såkaldte "Royal Run", og det løbe fællesskab, som dette løb i anledning af Kronprins Frederiks 50års fødselsdag generede. Jeg vil faktisk lidt senere komme tilbage til både Karl Vilhelm Nielsen og H.K.H.Kronprinsen.

Men først lidt om nogle **egne idrætsoplevelser**.

Idrætten har altid fyldt meget i mit liv – først som aktiv udøver og senere også på det organisatoriske plan.

Siden 10 års alderen har jeg dyrket en lang række forskellige former for organiseret idræt – det er blevet til fodbold, sportsdans, bordtennis, håndbold, tennis, basketball, atletik og cykling.

I dag er der kun medlemskaberne i Ben Hur og Ordrup Cykelklub tilbage.

På det organisatoriske plan har jeg bl.a. været idrætslæge i DIF og i Team Danmark samt ikke mindst i perioden 2005-2013 formand for et af DIFs 62 specialforbund.

Min fodboldopdragelse fandt sted i B1903 på Lyngbyvejen, hvor der var et fantastisk sammenhold og fællesskab. Vi små fodbold drenge mødtes lang tid før træning for at hygge os sammen med snak og småbold, og når vi ikke selv skulle spille, så var vi sammen for at se de andre af klubbens hold spille.

Uden vi vidste, hvad det egentlig var, så var vi lykkelige medlemmer af, hvad man i dag med sociale termer kalder et så vigtigt "inkluderende fællesskab".

I dagens Ben Hur sammenhæng skal det også lige nævnes, at vi op gennem ungdomsårene jo tit mødte KFUM fodbold, der til trods for en lynhurtig centerforward ved navn Torben Jørgensen, altid blev besejret – og tit ganske stort.

Jeg startede først sent med atletik på klubplan – indmeldelsen i Ben Hur var vist i 1988.

Der blev endnu dengang dyrket atletik i Ben Hur på eliteplan med et første hold i elitedivisionen.

Men det var alen langt fra min formåen – det blev til lidt veteranatletik, men primært til deltagelse i løbefællesskabet "Stjerneklubben". Det lyder elitært, men det var det ikke - det var blot båret af en fælles interesse om at løbe langt og have det hyggeligt med hinanden.

I virkeligheden mødte jeg i Ben Hur en klub, som virkelig formåede at sætte det sociale sammenhold på dagsordenen, og hvor det tydeligt lå i klubbens DNA, at man skulle kere sig om hinanden.

Det sidste oplevede min familie tydeligt, da jeg både i 1993 og 1995 i flere måneder forrettede tjeneste i det tidligere Jugoslavien. Hvem kom hyppigt forbi min kone Lotte og vores drenge for at høre om alt var OK, eller om der lige skulle fixes et eller andet – det gjorde så men vores alle sammens Børge fra Ben Hur.

Tillad mig nu for en stund at hoppe tilbage til Sportsgallaen i Herning – ikke den i går, men den som fandt sted den 9. januar 2010.

Jeg deltog i min egenskab af formand for Dansk Militært Idrætsforbund (DMI) og kom ved et tilfælde til at sidde ved siden af formanden for Dansk Handicap-Idrætsforbund (DHIF) Karl Vilhelm-Nielsen, som I allerede har hørt om. Snakken faldt naturligt på de mange fysisk sårede fra forsvarets internationale engagement – primært i Afghanistan. Vi var netop kort tid forinden blevet præsenteret for de første dobbeltamputerede veteraner.

Karl Vilhelm og jeg var enige om, at idrætten og vore to forbund kunne få en plads i rehabiliteringen af de mange skadede soldater.

Tanken om at arrangere en idrætssamling for de fysisk skadede soldater blev hurtigt født og med fondsstøtte kunne vi i maj 2010 på Vejen Idrætscenter arrangere det første idrætsseminar for skadede soldater. Det blev en stor succes, hvor soldaterene bl.a. blev introduceret til forskellige idrætsdiscipliner af deltagere fra de respektive DHIF-landshold.

Seminaret blev gentaget i november 2010 med flere idrætsgrene på programmet og nu også med en betydelig pressebevågenhed og fokus fra det officielle og politiske Danmarks side.

Danmarks Idræts-Forbund fattede også interesse for projektet, og i december 2010 blev der indgået en aftale mellem DIF og de 2 specialforbund DHIF og DMI om at lancere et tre år varende udviklingsprojekt til 2,5 millioner kr. under navnet:

Danmarks Idræts-Forbunds Soldaterprojekt.

I pressemeddelelsen om projektet lød det bl.a.:

”I DIF er vi meget bevidste om, at vi skal løfte et samfundsmæssigt ansvar, og det gør vi her. Der er mange soldater, der har betalt en høj pris i forbindelse med deres udsendelse, og nu viser vi, at idrætten er klar til at hjælpe dem med at komme videre i deres liv, siger DIF-formand Niels Nygaard.”

I de følgende år blev der gennemført en lang række idrætsarrangementer for de skadede soldater og i mange tilfælde også deres pårørende. Det spændte vidt – lige fra bueskydning til motorløb, hvor det blev til en hel sæson med det såkaldte "Team Wounded Racing" under kyndig vejledning af racerføreren Jason Watt.

Blandt andre store aktiviteter kan nævnes Sports Camp med familie på Playitas, Adventure Camp på Bornholm, Alpin Camp i Østrig og "Ride for Rehab" - motionscykelløb gennem Danmark.

Helt unikt lykkedes det også projektet at få et samarbejde med fysioterapeuterne fra Rigshospitalet om fælles træningssessioner, så veteranernes udslusning til idrætsverdenen skete på faglig forsvarlig vis.

Idrætten viste sig at være en vej videre for de skadede soldater, og der blev opbygget mange vigtige netværk og relationer.

DIF Soldaterprojekt gav også virkelig genlyd i idrættens verden, og projektet blev i 2011 både nomineret til Kulturministeriets Idrætspris og Handicapidrætspris. Den helt store hæder kom i december 2011, da Den Internationale Olympiske Komité tildelte projektet "**IOC Trophy for Sport and Social Responsibility**" – en pris som blev overrakt af det danske IOC-medlem, H.K.H. Kronprinsen.

DIF var til fulde klar over successen, og projektet blev **videreført** i endnu en 3 års periode fra 2014-2016.

Fra 1. januar 2017 har projektet skiftet karakter og fokus. Tidligere var det udelukkende målrettet de fysisk skadede, men inkluderer nu også den numerisk meget større gruppe af psykisk skadede veteraner.

Parasport Danmark har udelukkende fokus på fysisk handicappede, og projektet er derfor nu blevet fuldt forankret hos DIF med et samtidigt veletableret samarbejde til forsvaret og DMI.

DIF-formand Niels Nygaard udtalte ved det nye projekts lancering:

"Vi glæder os til at tage yderligere ansvar på dette område. Vi ved, at det er en stor og sårbar målgruppe, vi nu vil forsøge at omfavne; men vi er sikre på, at mange såvel fysisk som psykisk skadede soldater kan få glæde af idræt og DIF Soldaterprojekt."

Og så et lille hop over til den **økonomiske side af idrætten**.

Som det givet er alle her bekendt, så finansieres den organiserede idræt i Danmark i hovedsagen af de midler som genereres i Danske Spil – de såkaldte tips- og lottomidler.

Tildeling af økonomiske midler til de enkelte specialforbund, f.eks. vores eget Dansk Atletik Forbund, skete herefter fra DIF efter en særlig såkaldt fordelingsnøgle, som bl.a. lagde vægt på medlemstal og aktivitetsniveauer.

Dette er nu ændret med et nyt såkaldt støttekoncept, hvor de økonomiske midler fordeles fra DIF i henhold til en indgået strategisk kontrakt mellem det enkelte specialforbund og DIF.

De strategiske kontrakter skal understøtte DIFs overordnede politiske program, som lige nu løber fra 2015 til 2020.

Det er karakteristisk, at der i de strategiske kontrakter lægges op til, at de enkelte idrætsforbund og dermed deres medlemsklubber i langt højere grad end tidligere påtager sig et socialt ansvar.

Det kan være på før-skoleområdet (idrætscertificerede børnehaver og vuggestuer), skoleområdet, integration af indbyggere af anden etnisk herkomst, idræt for mentalt og/eller fysisk skadede og meget andet.

Den overordnede overskrift for DIFs politiske program er: **DIF bevæger Danmark.**

Det er ikke helt tilfældigt, for det er også temaet i det kæmpestore projekt, som DIF og DGI i samarbejde med TRYG Fonden og Nordea Fonden lancerede for 3 år siden. Projektet, som bærer titlen "**Bevæg dig for livet**" har den overordnede vision, at 75% af den danske befolkning skal være idrætsaktive i 2025.

Som det også hedder i DIFs politiske program så er "*bevægelse den fysiske aktivitet, der gør os sunde og forebygger sygdomme*".

Her til slut vil jeg **tillade mig at konkludere** på denne lille analyse af idrættens væsen: Det er langt fra "højere og længere", som i dag udelukkende er i fokus; men der udfoldes – og stilles også krav om – et betydeligt socialt engagement fra idrættens side.

I mine øjne er det mere tydeligt end nogensinde, at den organiserede idræt **skal** påtage sig et formelt socialt og samfundsmæssigt ansvar.

I den forbindelse er jeg stolt af at være medlem af en idrætsforening, som altid har formået at sætte social ansvarlighed og fællesskab øverst på dagsordenen.

Lad os sammen rejse os – ønske hinanden et godt nytår og til sidst råbe et hurra for vores klub.

Tak for ordet og godt nytår

